

R O M Â N I A

**CURTEA DE APEL CRAIOVA
SECȚIA DE LITIGII DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRI SOCIALE**

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 23 Ianuarie 2025

Completul constituit din:

Președinte: ...

Judecător: ...

Grefier: ...

Pe rol, judecarea apelului declarat de apelantul ..., cu domiciliul procesual ales la SCA ... din, persoană împuternicită cu primirea corespondenței fiind ..., împotriva sentinței civile nr. 2221/09.07.2024, pronunțată de Tribunalul Dolj – Secția Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale în dosarul nr. ..., în contradictoriu cu intimatul ..., cu sediul în ..., având ca obiect „pretenții”.

La apelul nominal făcut la ordine, în ședință publică, au răspuns apelantul ... și pentru intimat – consilier juridic ..., cu împuternicire la dosar.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează că:

- acest termen de judecată a fost acordat pentru ca părțile să-și expună punctul de vedere cu privire la sesizarea a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a da o hotărâre de principiu prin care să dea dezlegare chestiunii de drept privitoare la funcția indemnizației „subsistence allowance”, în raport de diurna prevăzută la art. 1 alin 3 din HG 46/2020, respectiv dacă indemnizația „subsistence allowance” acoperă aceleași costuri ca și diurna în valută prevăzută de art. 1 alin. 3 și beneficiul pentru facilitarea legăturii cu familia din HG 46/2020;

- prin poșta electronică, în data de 20.01.2025, ca răspuns la solicitarea instanței, apărătoarea apelantului a depus note scrise prin care opinează că prezenta cauză nu intră sub incidența OUG nr. 62/2024, nefiind necesară sesizarea instanței supreme și cere comunicarea actelor de procedură la sediul SCA ... din

Curtea pune în discuție necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 2 din OUG nr. 62/2024, cu problema de drept pusă în discuție părților la termenul anterior, respectiv: „Dacă indemnizația „subsistence allowance” acoperă aceleași costuri ca și diurna în valută prevăzută de art. 1 alin. 3 și beneficiul pentru facilitarea legăturii cu familia din HG nr. 46/2020”, precum și asupra suspendării pricinii de față în situația sesizării instanței supreme.

Apelantul arată că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu chestiunea de drept supusă discuției, având în vedere că obiectul solicitării sale nu este un drept de natură salarială, fiind o sumă ce se plătește doar pe perioada misiunilor, la care nu se reține impozit sau alte contribuții către bugetul de stat, astfel că nu intră sub incidența OUG nr. 62/2024.

Cu privire la suspendarea prezentei pricini în eventualitatea sesizării, arată că înțelege să lase la aprecierea instanței soluția ce o va da.

Consilier juridic ... pentru intimat apreciază că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și suspendarea apelului pendinte, fiind incidente prevederile OUG nr. 62/2024, diurnele fiind asimilate drepturilor salariale prin Codul Fiscal.

De altfel, și reglementarea anterioară – HG nr. 1086/2004, care prevedea același tip de drept, a făcut obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pe OUG 62/2024.

CURTEA,

Expunerea pe scurt a litigiului:

Prin cererea formulată în data de 14.09.2023, reclamantul ... a solicitat obligarea pârâtului ... la plata drepturilor prevăzute de HG 46/2020 pentru stabilirea drepturilor de diurna, cazare, hrana, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, respectiv diurna și facilitarea legăturii cu familia, pentru participarea reclamantului, în calitate de militar - ofițer specialist, la misiunea internațională de menținere a păcii în afara teritoriului statului român, în perioada 01.10.2020 -15.10.2021 organizată sub egida UNMISS din Sudanul de Sud; obligarea pârâtului la plata dobânzii legale calculată conform O.G. 13/2011 de la data scadenței sumelor până la plata efectivă a acestor sume și actualizarea cu indicii de inflație; să dispună obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată

La data de 31.10.2023 a formulat întâmpinare pârâtul ... prin care a solicitat în esență respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În cauză, instanța de fond a incuviintat proba cu înscrisurile solicitate și depuse de către părți.

Prin sentința civilă nr. 2221/09.07.2024, prima instanță a respins acțiunea, reținând în fundamentarea acestei soluții următoarele:

În perioada 01.10.2020-15.10.2021, reclamantul - în calitate de colonel, a făcut parte din contingentul de militari care și-a desfășurat activitatea în cadrul Misiunii de Asistență a Națiunilor Unite în Sudanul de Sud, respectiv UNMISS.

În prezenta cauză, reclamantul a solicitat obligarea pârâtului la plata unor drepturi cu caracter salarial, care până la data de 27.01.2020 au fost reglementate de H.G. nr. 1086/2004, act normativ emis de Guvernul României în temeiul art. 108 din Constituția României privind actele Guvernului și al art. 26 din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român. Această hotărâre de guvern nu a fost niciodată publicată în Monitorul Oficial al României. Pe de altă parte, după data de 28.01.2020, drepturile cu caracter salarial solicitate prin acțiune au fost reglementate prin H.G. nr.46/2020, act normativ care a fost publicat în Monitorul Oficial și de care reclamantul a avut astfel cunoștință, încă de la data publicării.

Legea nr.42/2004 a reglementat condițiile în care forțele armate ale României participă la misiuni în afara teritoriului statului român și a prevăzut, la art.27, faptul că „Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător și celorlalte instituții din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională. Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta lege, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii instituțiilor respective”.

Conform art.26 din Legea nr.42/2004, „În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va stabili sporurile specifice, drepturile de diurnă, cazare și hrană ale personalului militar și civil participant la misiunile prevăzute la art.2 lit.a)-d), precum și ale celui care execută controale, în conformitate cu specificul fiecărui tip de misiune”. Misiunile prevăzute de art.2 lit.a)-d) din Legea nr.42/2004 sunt: a) de apărare colectivă; b) în sprijinul păcii; c) de asistență umanitară; d) tip coaliție.

Potrivit art.6 H.G. nr.1.086/2004: „Dispozițiile hotărârii, fără excepție, se aplică în mod corespunzător și celorlalte instituții de apărare, ordine publică și siguranță națională. Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin această hotărâre, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii instituțiilor respective”. Astfel fiind, instanța constată că aceste dispoziții extind aplicabilitatea actului normativ analizat și altor categorii în afara personalului militar.

Legea nr.42/2004 a fost în vigoare de la 21 martie 2004 până la 19 iunie 2011, fiind abrogată și înlocuită prin Legea nr.121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu completările ulterioare, care la art.27 a menținut aceleași dispoziții referitoare la destinatari: „Dispozițiile prezentei legi se aplică tuturor instituțiilor publice de apărare, ordine publică și siguranță națională. Competențele

ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta lege, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii instituțiilor respective”.

Totodată prin art.26 alin.(1) din Legea nr.121/2011 se stabilește că „Drepturile de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiunile și operațiile prevăzute la art.2 alin.(1), precum și ale celui care execută misiuni în zona de operații, în sprijinul forțelor armate dislocate, în conformitate cu specificul fiecărui tip de misiune sau operație, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului”.

Misiunile și operațiile prevăzute de art.2 alin.(1) sunt următoarele: a) de apărare colectivă în cadrul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord sau de asigurare a securității statelor membre ale Uniunii Europene; a¹) de implementare a măsurilor de asigurare a aliaților, prezență înaintată și descurajare, precum și a altor acțiuni stabilite prin decizii ale Consiliului Nord-Atlantic pentru asigurarea securității în spațiul Atlanticului de Nord, în conformitate cu prevederile Tratatului Atlanticului de Nord, semnat la Washington la 4 aprilie 1949; b) de răspuns la crize; c) de pace; d) de asistență umanitară. Alineatul (2) al aceluiași articol menționează faptul că „Misiunile și operațiile prevăzute la alin.(1) pot fi desfășurate sub mandatul Organizației Națiunilor Unite sau al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, sub conducerea Organizației Tratatului Atlanticului de Nord sau a Uniunii Europene, precum și în cadrul unor coaliții”.

Prin urmare, s-a reținut că dispozițiile H.G. nr.1.086/2004 au rămas aplicabile și după intrarea în vigoare a Legii nr.121/2011, care a abrogat Legea nr.42/2004, fiind abrogate doar prin intrarea în vigoare, la data de 27 ianuarie 2020, a H.G. nr.46/2020 pentru stabilirea drepturilor de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.51 din 27 ianuarie 2020, emisă în temeiul art.26 din Legea nr.121/2011.

Instanța a mai reținut că pârâtul ... face parte din categoria instituțiilor din sistemul de apărare, aspect care rezultă din prevederile art.1 Legea nr.346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, potrivit căroră: „(1) Ministerul Apărării este organul de specialitate al administrației publice centrale, care conduce și desfășoară, potrivit legii, activitățile în domeniul apărării țării. (2) Ministerul Apărării este format din structuri centrale, structuri și forțe subordonate acestora.”. În această situație, instanța constată că pârâtului din prezenta cauză i se aplicau automat dispozițiile Legii nr.121/2011 și prin urmare și prevederile H.G. nr.1086/2004.

Astfel fiind, având în vedere participarea reclamantului la misiunea organizată sub egida ONU, instanța a apreciat că acesta ar fi putut fi îndreptățit să primească beneficiile financiare stabilite de H.G. nr.46/2020, ulterior datei de 28.01.2020, cu condiția de a nu fi fost deja remunerat în același sens de partenerul extern, organizator al misiunii.

Prin Decizia nr. 22/14.11.2022 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul competent sa judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.77 din 30 ianuarie 2023 s-au stabilit următoarele: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art.1 alin.(1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană, cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, scopul diurnei este compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații”. Această decizie este obligatorie pentru instanțe în temeiul art.517 alin.4 C.pr.civ.

Considerentele deciziei avute în vedere de instanța supremă sunt următoarele:

„82. Revenind la dispozițiile art.1 alin.(1) din Hotărârea Guvernului nr.1.086/2004, se constată faptul că dreptul la diurnă a fost reglementat distinct de drepturile de cazare și hrană prin Legea nr.42/2004, iar, ulterior, prin Legea nr.121/2011, distinct de drepturile de cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport.

83. Art.1 alin.(1) din Hotărârea Guvernului nr.1.086/2004 prevede distinct dreptul la diurnă, în mod expres faptul că „nu include cheltuieli de hrană”, se calculează de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară, pentru fiecare zi, cuantumul acesteia pentru „misiunile prevăzute la art.2 lit.b) și c) din Legea nr.42/2004”. De asemenea, prevede faptul că „în raport cu gradul de risc al misiunilor existente în zona de desfășurare a operațiilor”, se poate aproba majorarea cu până la 100% a valorii diurnei, iar pentru „misiunile prevăzute la art.2 lit.a) și d) din Legea nr.42/2004, în zonele de operații”, diurna se majorează cu 100%.

84. Separat de dreptul la diurnă se prevede faptul că personalul beneficiază gratuit de drepturi de hrană și cazare, prin art.2, și anume: „(1) Personalul participant la misiuni în afara teritoriului statului român prevăzut la art.1, denumit în continuare personal, beneficiază gratuit de drepturi de hrană și cazare. (2) Hrănirea și cazarea personalului se asigură în conformitate cu prevederile acordurilor/înțelegerilor tehnice încheiate pentru participarea la misiune. (3) În lipsa unor acorduri/înțelegeri tehnice, personalul beneficiază de o alocație valorică de hrană de 20 de dolari SUA/zi/persoană și de cazare potrivit Hotărârii Guvernului nr.518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare.”

85. Rezultă din aceste dispoziții, în mod cert, faptul că diurna nu include cheltuieli de hrană și cheltuieli de cazare, cu privire la care se prevede expres faptul că se asigură în conformitate cu prevederile acordurilor/înțelegerilor tehnice încheiate pentru participarea la misiune, iar în lipsa acestora se acordă o alocație valorică de hrană în cuantum de 20 de dolari SUA/zi/persoană și cazare potrivit Hotărârii Guvernului nr.518/1995; tot referitor la Hotărârea Guvernului nr.518/1995 se prevede și faptul că personalul poate închiria spațiu de locuit în vederea cazării în situația în care cuantumul zilnic al chiriei/zi/persoană se situează sub plafoanele de cazare prevăzute de acest act normativ.

86. În absența unei norme exprese care să definească scopul sau conținutul diurnei și recurgând pentru acest motiv la alte acte normative care prevăd dreptul de diurnă, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, reținându-se faptul că, atunci când este necesar, interpretarea sistematică a normelor juridice sau a unei sintagme dintr-un text legal cuprins într-o lege specială presupune determinarea sensului conceptual al acestora nu doar în contextul actului normativ în care sunt integrate, ci și plasarea respectivei norme sau noțiuni în ansamblul reglementării generale (Decizia nr.3 din 7 februarie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.347 din 8 aprilie 2022, paragraful 66), se observă faptul că în legislația națională, în Hotărârea Guvernului nr.518/1995, care reglementează drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, la care Hotărârea Guvernului nr.1.086/2004 face trimitere, însă numai pentru cheltuielile de cazare, prevăzute distinct de diurnă, se regăsește o indemnizație denumită diurnă.

87. La data emiterii Hotărârii Guvernului nr.1.086/2004, potrivit art.5 din Hotărârea Guvernului nr.518/1995, pentru personalul trimis în străinătate în condițiile acestei hotărâri, se acorda, în străinătate, „a) o indemnizație zilnică în valută, denumită în continuare diurnă, în vederea acoperirii cheltuielilor de hrană, a celor mărunte uzuale, precum și a costului transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea; b) o sumă zilnică în valută, denumită în continuare plafon de cazare, în limita căreia personalul trebuie să-și acopere cheltuielile de cazare”. Ulterior, prin Hotărârea Guvernului nr.582/2015, aceste dispoziții au fost modificate, în sensul că se acordă „A. În străinătate, o indemnizație zilnică în valută primită pe perioada delegării și detașării în străinătate, denumită în continuare indemnizație de deplasare, compusă din: a) o sumă zilnică, denumită în continuare diurnă, în vederea acoperirii cheltuielilor de hrană, a celor mărunte uzuale, precum și a costului transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea; b) o sumă zilnică, denumită în continuare indemnizație de cazare, în limita căreia personalul trebuie să-și acopere cheltuielile de cazare. Prin cheltuieli de cazare se înțelege, pe lângă tarifele sau chiria

plătite, și eventualele taxe obligatorii pe plan local, precum și costul micului dejun, atunci când acesta este inclus în tarif”.

88. Diurna stabilită de Hotărârea Guvernului nr.518/1995 este destinată, însă, pentru acoperirea cheltuielilor de hrană, a celor mărunte uzuale, precum și a costului transportului în interiorul localității în care se desfășoară activitatea, astfel că nu corespunde dreptului la diurnă, reglementat în mod diferit de Hotărârea Guvernului nr.1.086/2004, care exclude cheltuielile de hrană pentru acest drept și nu prevede elemente din care să rezulte că ar fi destinată pentru acoperirea inconvenientelor de ordin material rezultate din misiuni, privind cheltuielile mărunte uzuale, costul transportului, neputându-se stabili o analogie între cele două drepturi.

89. Este relevant, în ceea ce privește diferențierea drepturilor ce pot fi acordate angajaților, raportat la scopul acestora, de a acoperi efectiv cheltuielile suportate sau alte inconveniente, și raționamentul dezvoltat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în interpretarea Directivei 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii, prin Hotărârea din 12 februarie 2015, SÄskhoalolen ammattiliitto, C-396/13, pct.46-49, prin care s-a reținut că diurna prevăzută sub forma plății zilnice a unei sume fixe, care „nu este vărsată lucrătorilor cu titlu de rambursare a cheltuielilor suportate efectiv pentru detașare”, „este destinată să asigure protecția socială a lucrătorilor în cauză, compensând inconveniente cauzate de detașare, care constau în îndepărtarea persoanelor interesate de mediul lor obișnuit”, precum și raționamentul dezvoltat prin Hotărârea din 8 iulie 2021, Ol și alții, C-428/19, pct.49-50, prin care s-a reținut, cu privire la diurna în discuție în litigiul principal, care nu era „vărsată cu titlu de rambursare a cheltuielilor suportate efectiv, cum ar fi cheltuielile de transport, de cazare sau de masă”, a cărei valoare era diferită după durata detașării, faptul că „acest al doilea element, în special caracterul forfetar și progresiv al diurnei menționate, pare să indice că aceasta din urmă nu are ca obiect atât acoperirea cheltuielilor efectuate de lucrători în străinătate, cât mai degrabă, asemenea diurnei în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 12 februarie 2015, SÄskhoalolen ammattiliitto (...), compensarea inconvenientelor cauzate de detașare, care constau în îndepărtarea acestor lucrători de mediul lor obișnuit”.

90. În raport cu situațiile specifice pe care le reglementează actul normativ în discuție, Hotărârea Guvernului nr.1.086/2004, diurna, stabilită într-un quantum care nu este circumstanțiat de cheltuielile locului misiunii, nu include cheltuieli care acoperă cazare și hrană (prevedere expresă), dar nici cheltuieli diverse în legătură cu misiunea, care să conducă la concluzia că are ca scop compensarea inconvenientelor de ordin material.

91. Potrivit art.1 alin.(1), (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr.1.086/2004, diurna este o sumă fixă, stabilită diferențiat pentru ofițeri și alte categorii de personal și în funcție de tipul misiunilor, astfel cum erau reglementate de art.2 din Legea nr.42/2004. Pentru misiunile prevăzute la art.2 lit.b) și c) din Legea nr.42/2004, în sprijinul păcii și de asistență umanitară, diurna are un anumit quantum; pentru ofițeri quantumul inițial stabilit a fost de 40 de dolari SUA/zi/persoană, iar pentru alte categorii de personal 35 de dolari SUA/zi/persoană [alin.(1)]. Poate fi majorată, în raport cu gradul de risc al misiunilor existente în zona de desfășurare a operațiilor, cu până la 100%, [alin.(2)], în timp ce pentru misiunile prevăzute la art.2 lit.a) și d) din hotărârea Guvernului, de apărare și tip coalitiție, diurna este majorată cu 100% [alin.(3)].

92. În absența unei norme privind conținutul diurnei, astfel cum emitentul actului normativ a procedat în cazul diurnei din Hotărârea Guvernului nr.518/1995, a unei norme de trimitere la o altă normă, precum în cazul cheltuielilor de cazare și hrană, faptul că, exceptând diferențierea între ofițeri și alte categorii de personal, specifică structurilor din care face parte personalul căruia i se adresează actul normativ, elementele care determină modificarea quantumului diurnei sunt tipul misiunilor și gradul de risc în zona de desfășurare a operațiilor, conduce la concluzia că aceasta are un scop fundamental diferit de cel al drepturilor care vizează acoperirea cheltuielilor de cazare, de hrană și a celor diverse determinate de misiune,

reprezentând o compensație acordată în considerarea riscului la care este supus personalul care participă la misiuni în afara teritoriului statului român, în zonele de operații.

93. Din modalitatea de reglementare a diurnei, prin art.1 din Hotărârea Guvernului nr.1.086/2004, emisă în temeiul dispozițiilor art.26 din Legea nr.42/2004, în vigoare și ulterior abrogării acesteia, prin Legea nr.121/2011, act normativ abrogat prin Hotărârea Guvernului nr.46/2020, coroborat cu celelalte dispoziții ale actului normativ, rezultă că scopul diurnei este compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații”.

Prin urmare, instanța a analizat dacă în perioada în care reclamantul a fost plecat în misiune în Sudanul de SUD oct. 2020-oct. 2021, acesta a fost recompensat de partenerul extern inclusiv în privința drepturilor reglementate de H.G. nr. 46/2020.

În expunerea de motive care a stat la baza adoptării H.G. nr. 46/2020 s-au învederat următoarele: „Prin adoptarea prezentului act normativ propus se realizează punerea în practică a prevederilor art. 26 din Legea nr.121/2011 și se asigură un tratament echitabil de acordare a drepturilor reglementate în proiect pentru toate categoriile de personal din cadrul sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională, care participă la aceleași tipuri de misiuni și operații sau la unele similare, în afara teritoriului statului român.

Prin adoptarea actului normativ propus se urmărește evitarea situațiilor care conduc la o dublă compensare a cheltuielilor ce derivă din desfășurarea misiunilor/operațiilor, vizându-se astfel realizarea unei corelări între totalitatea drepturilor reglementate de hotărâre și alocațiile/compensițiile asigurate de organizațiile internaționale, indiferent de denumirea sau scopul în care acestea sunt acordate.”

Conform art. 7 din H.G. nr. 46/2020 pentru stabilirea drepturilor de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român: „La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă:

a) Hotărârea Guvernului nr 1086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare;

b) art. 9¹ din Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 19 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare.”

Dreptul la diurnă în valută este reglementat de art. 1 alin. 1 din H.G. nr. 46/2020 potrivit căruia: „(1) Personalul participant la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) - c) din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu completările ulterioare, denumit în continuare personal, beneficiază de diurnă în valută în următoarele cuantumuri: a) ofițerii - 140 de euro/zi/persoană; b) maiștrii militari, subofițerii, agenții de poliție și agenții de poliție penitenciară - 130 de euro/zi/persoană; c) alte categorii de personal - 120 de euro/zi/persoană.”

În ceea ce privește semnificația legală a noțiunii de diurnă în valută reglementată de art. 1 din acest act normativ, prevederile art. 1 alin. 3 din H.G. nr. 46/2020 stipulează în mod expres că „(3) Diurna în valută prevăzută la alin. (1) și (2) reprezintă costul cheltuielilor uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea; aceasta nu include cheltuieli de hrană și se calculează de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară după executarea misiunii sau operației.”

Prin urmare, având în vedere conținutul noțiunii de diurnă consacrat de prevederile legale aplicabile pe toată perioada de referință din speță, respectiv art. 1 alin. 1 și 3 din H.G. nr. 46/2020, rezultă că scopul acordării acestei diurne este acela de acoperire a unor cheltuieli uzuale pe care militarii le fac în timpul misiunii, de acoperire a cheltuielilor de trai pe perioada misiunii, astfel că, în măsura în care aceste cheltuieli sunt suportate de organizațiile internaționale amintite, nu se mai justifică acoperirea lor și de către statul român.

Drepturile bănești în discuție trebuie acordate de statul român condiționat de neplata acelorași drepturi de către organismele internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunea, chiar și sub o altă denumire și într-un alt quantum, dar în același scop. Această condiție este prevăzută în mod expres de legislația în vigoare în toată perioada de referință, respectiv de art. 6 din H.G. nr. 46/2020 (conform căruia „Personalul beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta hotărâre în lipsa acordării acestor drepturi de către aliații, partenerii sau organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile, indiferent de denumirea sub care sunt acordate de către aceste entități și de quantumul acordat”).

În cererea de chemare în judecată, reclamantul însuși a arătat că a primit de la ONU o retribuție intitulată indemnizație de subzistență, al cărei scop era acoperirea cheltuielilor de trai, definite în secțiunea 3, paragraful 3.1 din Normele administrative ST/AI/1997/6/20.10.1997, cheltuieli de cazare, mâncare și altele.

Or, suma pentru supraviețuire în zona de misiune cuprinde inclusiv pretențiile solicitate de reclamant constând în diurna zilnică în valută.

Așadar, din analiza dispozițiilor legale efectuată mai sus, rezultă că scopul acordării acestei diurne de legislația națională este acela de acoperire a unor cheltuieli uzuale pe care militarii le fac în timpul misiunii, de acoperire a cheltuielilor de trai pe perioada misiunii, astfel că diurna în valută se suprapune, ca semnificație, cu suma de bani achitată zilnic de partenerul extern reclamantului (bani pentru supraviețuire în zona de misiune), aceasta fiind acordată tot în scopul acoperirii diverselor cheltuieli efectuate de reclamant în misiune, neavând relevanță faptul că terminologia juridică a termenilor este diferită și nici împrejurarea că drepturile bănești acordate de către partenerul extern sunt structurate în mod diferit față de reglementarea națională. Important este că, în esență, plățile efectuate de partener au avut în vedere, în ansamblu, aspectele la care s-a raportat și legiuitorul intern atunci când a reglementat drepturile militarului aflat în misiune.

Atâta timp cât diurna acordată reclamantului de partenerul extern, în quantum de 136 USD/zi, a avut ca scop acoperirea tuturor cheltuielilor de trai apărute în urma detașării în misiunii UNMISS, s-a constatat că acesta nu mai este îndreptățit să solicite acordarea acelorași drepturi prevăzute de legislația națională, întrucât s-ar ajunge la situația în care reclamantul ar primi drepturi patrimoniale necuvenite, fiind vorba despre o îmbogățire fără justă cauză și de o plată dublă, din moment ce contravaloarea acestei indemnizații a fost acordată deja de organizația sub egida căreia s-a desfășurat misiunea internațională.

În ceea ce privește plata costurilor pentru facilitarea legăturii cu familia pentru perioada 01 oct. 2020-15 oct. 2021, acest beneficiu a fost recunoscut în mod expres prin art. 3 din H.G. nr. 46/2020 potrivit căruia: „Pe durata participării la misiune sau la operație, personalul beneficiază de 1 euro/zi/persoană pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere.”

Însă și în privința acestui beneficiu sunt aplicabile prevederile 6 din H.G. nr. 46/2020 conform cărora „Personalul beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta hotărâre în lipsa acordării acestor drepturi de către aliații, partenerii sau organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile, indiferent de denumirea sub care sunt acordate de către aceste entități și de quantumul acordat.”

Or, după cum tribunalul a reținut mai sus, aceste cheltuieli sunt incluse în alocația zilnică primită de reclamant de la organizația internațională sub egida căreia s-a desfășurat misiunea, care include orice alte diverse cheltuieli. Prin urmare, acestea nu pot fi acordate, întrucât ar conduce la o îmbogățire fără justă cauză a reclamantului printr-o plată dublă a acelorași drepturi, fiind pe deplin aplicabilă Decizia Î.C.C.J. nr. 38/2021 la care s-a făcut referire mai sus.

Prin urmare, din probele administrate, instanța a constatat că reclamantului i s-au achitat de către organismul internațional, în calitate de organizator al misiunii UNMISS, drepturi cu caracter salarial care compensau atât inconvenientele rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, cât și inconvenientele legate de faptul că misiunea era executată în zone în care

reclamantul nu putea lua contact cu propria familie, drepturi care erau reglementate și de H.G. nr. 1086/2004, respectiv de H.G. nr. 46/2020 și la care reclamantul ar fi putut avea dreptul doar în situația în care acestea nu erau acoperite de partenerul extern.

Pentru aceste motive de fapt și de drept, și reținând că reclamantului i-au fost achitate drepturi salariale care acopereau atât inconvenientele rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, cât și inconvenientele legate de faptul că misiunea era executată în zone în care reclamantul nu putea lua contact cu propria familie de către partenerul extern acesta nu poate beneficia de o plată și din partea angajatorului său, conform dispozițiilor obligatorii anterior analizate, instanța apreciind că în perioada executării misiunii oct 2020-oct.2021 i-au fost achitate reclamantului drepturi cu caracter salarial de către partenerul extern, care acopereau aceleași nevoi precum cele reglementate de H.G. nr. 1086/2004, respectiv de H.G. nr. 46/2020.

Drept consecință, instanța a respins cererea de chemare în judecată, atât în privința capetelor principale de cerere, cât și în privința capetelor accesorii, ca fiind neîntemeiată.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul ..., în motivarea căruia a susținut, în esență, că Prin dezlegarea dată fondului cauzei, instanța se face vinovată de greșita aplicare a normelor de drept material din perspectiva stabilirii naturii „indemnizației” și a „diurnei”, apreciind că drepturile bănești solicitate au fost acoperite de organizația internațională sub egida căreia s-a desfășurat misiunea, respectiv ONU, procedând la o analiză incompletă și superficială a dispozițiilor legale incidente și a înscrisurilor depuse în probatoriu.

Cu privire la dreptul bănesc prevăzut de art. 1 din HG 46/2020, respectiv diurna în valută care nu cuprinde cheltuieli cu hrana, instanța de fond a procedat la interpretarea și aplicarea eronată a acestor prevederi.

Astfel instanța a reținut că reclamantul însuși a arătat că a primit de la ONU o retribuție intitulată indemnizație de subsistență al cărei scop era acoperirea cheltuielilor de trai, definite în secțiunea 3, paragraf 3.1 din Normele administrative ST/AI/1997/6/20.10.1997. Or, suma pentru supraviețuire cuprinde inclusiv pretențiile solicitate constând în diurna zilnică.

Din analiza dispozițiilor legale rezultă că scopul acordării acestei diurne de legislația națională este de acoperire a unor cheltuieli de trai pe durata misiunii astfel că diurna în valută se suprapune ca semnificație cu suma de bani achitată zilnic de partenerul extern.

Astfel reclamantul nu mai este îndreptățit să solicite acordarea acelorași drepturi prevăzute de legislația națională întrucât ar fi vorba despre o îmbogățire fără just temei.

Instanța de fond, în mod greșit, a reținut că natura juridică a diurnei în valută solicitate în prezenta cauză este similară cu sumele de care ar 6 beneficiat din partea organizației internaționale.

Din simpla lectură a HG 46/2020 rezultă că „diurna în valută” este un drept pecuniar distinct de cheltuielile de hrană („nu include cheltuieli de hrană”).

Această evidență este întărită de conținutul art. 3 din aceeași hotărâre, care prevede că (3) Diurna în valută prevăzută la alin. (1) și (2) reprezintă costul cheltuielilor uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care își desfășoară-activitatea/țeasta nu include cheltuieli de hrană și se calculează de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țara după executarea misiunii sau operației.

Sumele MSA oferite de misiunile organizate sub egida ONU sunt destinate exclusiv pentru acoperirea costurilor cu hrana și cazare iar diferența pentru cheltuieli curente, mărunte: produse de igienă, diverse produse pentru casă, prosoape, tacâmuri, etc.

Prin urmare, coroborând cu dispoziția legală din HG 46/2020, s-a constatat faptul că MSA acoperă hrana pe când diurna nu include hrana, deci destinația sumelor nu se suprapune, astfel cum în mod eronat a reținut instanța de fond.

De asemenea, MSA este destinată acoperirii costurilor cu cazarea, aspect pe care HG 46/2020 nu îl include în diurnă.

În speță, s-a constatat că pârâtul fiind cel care a susținut că diurna a fost achitată, ar fi trebuit să își dovedească afirmațiile, nu a adus probe în acest sens dar în ciuda acestui aspect a

concluzionat fără argumente întemeiate pe probe, că există suprapunere între diurna și MSA, ignorând dispozițiile legale prevăzute de HG 46/2020 care specifică clar că diurna nu include cheltuieli cu hrana.

Practic, reclamantul nu a solicitat aceleași drepturi privind hrana și cazarea care a fost acoperită de ONU prin acordarea MSA ci am solicitat achitarea drepturilor prevăzute HG nr.46/2020, drepturi diferite, distincte, care nu privesc hrana și cazarea și nu se suprapun cu acestea, drepturi în legătură cu care nu s-a dovedit că ar fi fost achitate de organizațiile internaționale, pentru ca statul român să fie absolvit de obligație.

Cheltuielile ocazionate la punctul de lucru, care reprezintă un reper estimativ pentru stabilirea MSA plătite de partenerul extern (alături de cele privind cazarea și hrana), reprezintă cheltuieli diverse, mărunte, uzuale, în legătură cu activitatea desfășurată efectiv în locația concretă în care se află misiunea internațională, legate, în mod obiectiv, de circumstanțe specifice locației și care au ca rezultat sume variabile, cel puțin la nivel de țară.

Soluționând problema corespondenței dintre sumele încasate de la partenerul extern și cele datorate în temeiul H.G. nr. 46/2020, instanța, deși a invocat și depozitiile art. 135 din Ghidul pentru țările care participă cu forțe polițienești la misiuni de menținere a păcii sub egida ONU din 29 iunie 2007, totuși a procedat la un raționament eronat care a condus la concluzia că reclamantul nu este îndreptățit la primirea sumelor motivate de faptul că acestea au fost achitate de ONU.

MSA acordată de ONU acoperă cazare, masa dar și o categorie denumită diverse, apreciind că acea categorie numită "miscellaneous" ar include de fapt diurna și legătura cu familia, ignorând faptul că suma alocată pentru cheltuieli diverse (produse de igienă corporală, produse sanitare etc.) acordată de ONU este în jur de 18 dolari/zi, (astfel cum rezultă din adresa depusă la dosarul cauzei pentru o altă misiune) iar diurna prevăzută de HG 46/2020 este în cuantum de 140 Euro/zi.

Problema de drept este dacă se poate interpreta că surplusul valoric, nedeterminat în mod cert, adică ceea ce depășește valoarea estimată a cheltuielilor de cazare și hrană incluse în această alocație plătită de partenerul extern ar putea corespunde „diurnei în valută” prevăzute de legislația națională.

Or, intimatul pârât nu a indicat niciun element concret din care să se poată distinge o astfel de interpretare.

Astfel în art. 135 din Ghidul pentru țările care participă cu forțe polițienești la misiuni de menținere a păcii sub egida ONU din 29 iunie 2007 se regăsesc prevederi referitoare la indemnizația zilnică pentru acoperirea cheltuielilor de cazare, hrană și diverse ce se acordă participanților.

Conform instrucțiunilor administrative privind alocația de subzistență din misiune (Mission Subsistence Allowance - MSA, valoarea MSA este determinată în baza cheltuielilor privind asigurarea cazării pe termen lung, hrănirea și alte cheltuieli secundare aferente dislocării personalului în zona de misiune.

În instrucțiunile ONU din 1996, se precizează că din suma totală, 50% reprezintă costul alocat cazării.

Cuantumul alocației este stabilit de către Oficiul Națiunilor Unite de Gestionare a Resurselor Umane pe baza unui sondaj de cazare, hrană și diverse cheltuieli.

Ori, instanța de fond a ignorat aceste prevederi.

Prin urmare la un calcul simplu, raportat și la diferențe Dolar-EURO, se constată că reclamantul a primit din partea ONU suma de 130 Dolari/zi pentru hrană și cazare (50% reprezentând cazare - deci 65 Euro).

Instanța de fond a omis aceste aspecte: diurna prevăzută de HG 46/2020 în cuantum de 140 EURO nu include nici cazare, nici hrană.

Prin urmare, MSA e compusă din 50% cazare, iar diferența e hrana și cheltuieli minore.

Prin urmare, cum a reținut instanța de fond că MSA acoperă aceleași cheltuieli precum diurna în valuta prevăzută de HG 46/2020?

Ar însemna că, într-un astfel de caz, dacă diurna în valută ar fi considerată inclusă în valoarea MSA, nu ar mai exista nicio sumă aferentă cazării și hranei, ceea ce ar fi însemna că valoarea prezumată a cheltuielilor de cazare (estimată de ONU ca fiind 50% din valoarea MSA atunci când asigură gratuit cazarea) nu este acoperită.

Astfel cum a rezultat din traducerile legalizate anexate, MSA este o indemnizație care acoperă doar costurile de hrană, cazare și cheltuieli minore.

Indemnizația plătită de ONU avea o cu totul altă destinație, respectiv acoperirea cheltuielilor de hrană și cazare întrucât reclamantul a folosit aceste sume pentru a-și procura hrana și pentru a-și achita cazarea. Această sumă de bani era identică pentru orice participant la misiune, indiferent de cetățenie sau de grad.

În mod nelegal, prima instanță a reținut că reclamantul nu are îndreptățire la primirea sumelor de bani solicitate în cauza, deoarece a beneficiat de aceste drepturi din partea entității partenere.

Apreciază apelantul că din toate aceste susțineri ale instanței de fond eroarea este totală, aceasta confundând indemnizația primită în străinătate cu diurna în valută astfel cum este prevăzută de HG 46/2020.

În continuare, instanța a procedat la invocarea considerentelor Deciziei ÎCCJ nr. 38/2021 pe care le-a apreciat ca fiind aplicabile și speței deduse judecătii, respectiv reține faptul că în conformitate cu art. 93, scopul diurnei este compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului Statului Român.

Astfel, a concluzionat instanța că "din probele administrate rezultă că reclamantului i s-au achitat drepturi cu caracter salarial care compensau atât inconveniente rezultate din riscurile la care este expus personalul în zonele de operații cât și inconveniente legate de faptul că misiunea era executată în zone în care reclamantul nu putea lua contact cu propria familie."

Contrar celor reținute de instanța de fond, astfel cum a reieșit din Instrucțiunile ONU, această organizație nu acordă participanților sume care să acopere riscul misiunii.

Doar pentru misiunile organizate sub egida UE există o indemnizație denumită risk allowance care are rolul de a compensa riscul la care este expus personalul participant

Conform Instrucțiunilor ONU, MSA acoperă doar cazare, hrana și cheltuieli mărunte.

De altfel, a adus la cunoștința instanței faptul că anterior misiunii ce face obiectul cauzei, reclamantul a mai participat la alte două misiuni sub egida ONU-Sudan și Congo, perioadă în care, a beneficiat de MSA, obținând însă și drepturile astfel cum erau prevăzute de HG 1086/2004 abrogată prin HG 46/2020, conform hotărârii nr. 661/12.04.2023, pronunțată de Tribunalul Dolj, rămasă definitivă prin Hotărârea 92 din data de 15.01.2024 pronunțată de Curtea de Apel Craiova în dosarul nr. 5567/63/2022 care a stabilit că nu i-au fost acordate sume care să acopere riscul misiunii, sens în care a obligat pârâtul la plata către reclamant a diurnei în valută de 45 de Euro pe zi și a sumei de 1 Euro pe zi pentru facilitarea legăturii cu familia, pentru misiunile desfășurate de reclamant în perioada 19.12.2009 - 19.12.2010 în Sudan și în perioada 25.11.2013-03.12.2014 în R.D. Congo, sume actualizate cu indicii de inflație, la care se va adăuga dobânda legală la data plății efective.

Faptul că diurna este destinată a asigura protecția socială, compensând inconveniente cauzate de detașare este stabilit și Hotărârea Curții în Cauza C-396/13 - CJUE, care la pct. 38.

Prin urmare, nu exista nicio probă la dosarul cauzei care să susțină soluția instanței de fond: ONU nu acorda sume pentru acoperirea riscului misiunii.

Intimatul a formulat întâmpinare, solicitând respingerea apelului ca nefondat și menținerea sentinței atacate ca temeinică și legală, arătând în esență că odată cu intrarea în vigoare a H.G. nr. 46/2020, prin art. 7 al acestei hotărâri a fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 1086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) din H.G. nr. 46/2020, ofițerii care participă la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) - c) din Legea nr. 121/2011 beneficiază de o diurnă în valută 140 de euro/zi/persoană, iar potrivit dispozițiilor art. 3 din același act normativ mai beneficiază și de 1 euro/zi/persoană pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere.

Însă, spre deosebire de reglementarea anterioară (H.G. nr. 1086/2004), art. 6 din H.G. nr. 46/2020 prevede în mod expres că „Personalul beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta hotărâre în lipsa acordării acestor drepturi de către aliații, partenerii sau organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile, indiferent de denumirea sub care sunt acordate de către aceste entități și de quantumul acordat.”

În ceea ce privește semnificația legală a noțiunii de diurnă în valută reglementată de art. 1 din H.G. nr. 46/2020, art. 1 alin. (3) din H.G. nr. 46/2020 specifică clar că „Diurna în valută prevăzută la alin. (1) și (2) reprezintă costul cheltuielilor uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea.”

Iată, așadar, încă o diferență față de reglementarea anterioară (H.G. nr. 1086/2004), care nu cuprinde a o definiție a noțiunii de diurnă în valută, fapt ce a dat naștere la o serie de interpretări contradictorii și a o serie de litigii în ceea ce privește drepturile prevăzute de acea reglementare.

Așadar, instanța de fond a făcut o corectă aplicare a dispozițiilor legale în vigoare, și a reținut că, în măsura în care aceste cheltuieli uzuale pe care le fac militarii în timpul misiunii sunt suportate de organizațiile internaționale, indiferent de quantum, nu se mai justifică acordarea lor și de către statul român.

Or, pe perioada misiunii, așa cum a arătat și apelantul-reclamant în cererea de chemare în judecată, a primit periodic sume de bani de la Organizația Națiunilor Unite (ONU), denumite Mission Subsistence Allowance, în baza unei reglementări proprii a organizației: Instrucțiunea administrativă ST/A1/1997/6 din 20 octombrie 1997 a Organizației Națiunilor Unite (pe care am depus-o la dosar atât în original, în limba engleză, cât și tradusă în limba română, și pe care a depus-o la dosar și reclamantul, într-o altă traducere).

Așa cum s-a arătat la Secțiunea 3 - pct. 3.1 din respectiva Instrucțiune a ONU, prin această Mission subsistence allowance ONU asigură posibilitatea participanților la misiune să-și acopere cheltuielile de întreținere pentru detașarea sau numirea temporară într-o misiune specială, acoperind cazarea, masa, dar și diverse cheltuieli mărunte (miscellaneous expenses) pe termen lung la locul de desfășurare a misiunii.

Așadar, contrar a ceea ce apelantul-reclamant a susținut, această Mission Subsistence Allowance acordată de ONU are rolul de a acoperi nu doar cazarea și hrana (accommodation and food), ci și „miscellaneous expenses”, adică „cheltuielile diverse” (în traducerea depusă la dosar de către pârât) sau „cheltuielile mărunte” (în traducerea depusă la dosar de către reclamant), adică exact ceea ce reprezintă diurna în valută, conform definiției de la art. 1 alin. (3) din H.G. nr.46/2020.

Așadar, în mod corect instanța de fond a reținut că suma de bani acordată zilnic de organizația internațională (în speță, ONU) prin Mission Subsistence Allowance, se suprapune, ca semnificație, și cu diurna în valuta prevăzută de H. G. nr. 46/2020, aceasta din urmă fiind acordată tot în scopul acoperirii diverselor cheltuieli uzuale efectuate de apelant în misiune, prin urmare apelantul-reclamant nu este îndreptățit la acordarea acelorași drepturi prevăzute de legislația națională, întrucât s-ar ajunge la o îmbogățire fără justă cauză.

De asemenea, și în ceea ce privește suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere prevăzută la art. 3 din H. G. nr. 46/2020, în mod corect instanța de fond a apreciat că este acoperită de acele miscellaneous expenses cuprinse în Mission Subsistence Allowance acordată de ONU și prin urmare nu se justifică acordarea ei și de către Statul Român, potrivit dispozițiilor art. 6 din H.G. nr. 46/2020.

Arată intimatul că este adevărat ceea ce susține apelantul-reclamant, diurna în valută nu cuprinde cheltuielile de cazare și hrană - acestea sunt reglementate distinct, la art. 2 din H.G. nr. 46/2020, însă la fel de adevărat este și faptul că Mission Subsistence Allowance este

o sumă globală, care pe lângă costurile pentru cazare și hrană acoperă și cheltuielile diverse, uzuale - adică ceea ce reprezintă diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere — prevăzute distinct de legislația națională.

Practic, Mission Subsistence Allowance acordată apelantului de ONU acoperă toate drepturile care sunt prevăzute distinct la art. 1-3 din H.G. nr. 46/2020, și anume diurna în valută (art. 1), cazarea și hrana (art. 2) și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere (art. 3), astfel că apelantul nu este îndreptățit să mai primească niciunul dintre aceste drepturi încă o dată și de la statul român, așa cum stipulează în mod clar art. 6 din H. G. nr. 46/2020.

Contrar susținerilor apelantului-reclamant, nu a susținut niciodată că diurna a fost achitată dimpotrivă, a arătat că apelantului-reclamant nu i-a fost achitată diurna, pentru că ea este acoperită de Mission Subsistence Allowance plătită apelantului-reclamant direct de către ONU, și prin urmare nu i se cuvine plata aceluiași drept și din partea Statului Român.

De altfel, susținerile acestuia sunt contradictorii: mai întâi a susținut că Mission Subsistence Allowance ar acoperi doar cheltuielile de cazare și masă, pentru ca apoi să recunoască faptul că, pe lângă cazare și masă, cuprinde și cheltuieli uzuale și diverse (miscellaneous expenses), pe care însă le consideră mult prea mici față de diurna în valută prevăzută de legislația națională, prezentând și niște calcule în acest sens.

În ceea ce privește calculele arbitrare ale apelantului-reclamant cu privire la ponderea cheltuielilor diverse în cadrul Mission Subsistence Allowance, acestea sunt însă irelevante, în raport cu dispozițiile art. 6 din H.G. nr. 46/2020, care stipulează că „Personalul beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta hotărâre în lipsa acordării acestor drepturi de către aliații, partenerii sau organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile, indiferent de denumirea sub care sunt acordate de către aceste entități și de cuantumul acordat.”

Așadar, indiferent de ponderea (cuantumul) cheltuielilor diverse și uzuale în cadrul Mission Subsistence Allowance, atâta vreme cât ele au aceeași semnificație juridică ca diurna în valută prevăzută de legislația națională, aceasta din urmă nu se poate acorda.

Instanța de apel a pus în discuția părților, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, potrivit dispozițiilor art. 2 din OUG nr. 62/2024, cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Dacă indemnizația „subsistence allowance” acoperă aceleași costuri ca și diurna în valută prevăzută de art. 1 alin. 3 și beneficiul pentru facilitarea legăturii cu familia din HG nr. 46/2020”.

Cu privire la admisibilitatea sesizării, Curtea apreciază că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale și art.519 Cod procedură civilă, după cum urmează:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată: cauza este în curs de judecată, în fața instanței de apel - Curtea de Apel Craiova;

b) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție este competentă să judece cauza în ultimă instanță: cauza este în faza procesuală a apelului, Curtea de Apel Craiova judecând în ultimă instanță.

c) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza: Curtea de Apel Craiova este competentă material și teritorial să judece calea de atac declarată, în conformitate cu prevederile art. 96 alin. 1 pct. 2 Cod proc. civ.

d) soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere: de lămurirea chestiunii de drept privind funcția indemnizației „subsistence allowance”, în raport de diurna prevăzută la art. 1 alin. 3 din HG nr. 46/2020, respectiv dacă indemnizația „subsistence allowance” acoperă aceleași costuri ca și diurna în valută prevăzută de art. 1 alin. 3 și beneficiul pentru facilitarea legăturii cu familia din HG nr.

46/2020 depinde modul de soluționare a cauzei. Aspectele litigioase invocate prin apelul asupra căruia are a se pronunța instanța de trimitere a prezentei sesizări fac necesar a se tranșa litigiul funcție de pretenția efectiv reclamată, acțiunea tinzând la valorificarea unor drepturi de natură salarială fundamentate pe prevederile HG nr.46/2020.

e) chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă: problema de drept privește funcția indemnizației „subsistence allowance”, în raport de diurna prevăzută la art. 1 alin. 3 din HG nr. 46/2020, respectiv dacă indemnizația „subsistence allowance” acoperă aceleași costuri ca și diurna în valută prevăzută de art. 1 alin. 3 și beneficiul pentru facilitarea legăturii cu familia din HG nr. 46/2020.

Conform jurisprudenței Înaltei Curți, pentru a se conchide asupra noutatii chestiunii de drept este necesar a se enunța scopul legiferării acestei institutii procesuale a hotararii prealabile ca mecanism de unificare a practicii, anume acela de a preîntâmpina aparitia unei practici neunitare, spre deosebire de mecanismul recursului în interesul legii care are menirea de a înlătura o practica neunitara deja intervenită în practica instantelor judecatoresti.

Este adevărat că un act normativ recent adoptat sau recent intrat în vigoare are mai degrabă un potențial de a contine probleme noi de drept susceptibile a genera practica neunitara, comparativ cu un act normativ intrat în vigoare de mai mult timp; cu toate acestea, nu se poate nega, de plano, doar pe baza criteriului vechimii, ca un astfel de act normativ mai poate genera chestiuni noi de drept, întrucât este posibil ca o instanță să fie chemată sa se pronunte pentru prima data asupra respectivei probleme de drept, după cum sunt posibile modificari sau completari ulterioare mai recente ale actului normativ care sa suscite probleme de interpretare.

Ca atare, caracterul de noutate se poate pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instantelor, în urma unei *interpretari adecvate*.

În consecința, se apreciază ca importante, sub acest aspect, sunt existenta si dezvoltarea unei jurisprudente continue si constante în aceasta materie.

Or, norma a cărei interpretare se solicita pe calea acestei sesizari reprezintă o chestiune nouă de drept care necesita o dezlegare prin pronuntarea unei hotarari prealabile, dat fiind potentialul sau de a genera practica neunitara si în scopul înlăturării oricarei incertitudini care ar putea plana asupra securitatii raporturilor juridice deduse judecatii.

Principiile mai sus expuse, astfel cum derivă din jurisprudența instanței supreme pot primi diverse nuanțări în interpretare, Înalta Curte fiind în cele din urmă cea care determină limitele de demarcare între noutatea unei probleme de drept care a primit o „interpretare adecvată” din partea instanțelor, respectiv potențialul de continuare a unei practici judiciare susceptibile a crea controverse.

De remarcat este un complet de judecată de la nivelul unei curți de apel este titular al sesizării numai în cazul institutiei procesuale a hotararii prealabile ca mecanism de unificare a practicii, spre deosebire de mecanismul recursului în interesul legii, care presupune o procedură, cu un alt titular de sesizare.

Or, în măsura în care prezentul complet de judecată constată că există o divergență de interpretare a unei chestiuni de drept, singurul mecanism rapid pe care îl are la dispoziție pentru a preîntâmpina escaladarea acesteia de natură a face incident recursul în interesul legii este prezenta procedură.

În cele din urmă revine Înaltei Curți de Casație și Justiție rolul de a aprecia în ce măsură alege a pune capăt divergențelor din practică și a își respecta importantul scop de unificare a jurisprudenței.

f) chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare: problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum rezultă din datele publice afișate pe portalul de internet al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Punctul de vedere al părților asupra chestiunii de drept:

La termenul din data de 21.11.2024, instanța de apel a pus în vedere părților să prezinte până la termenul de judecată din 23.01.2025 punctul de vedere asupra chestiunii de drept în discuție.

Apelantul prin avocat ... a opinat prin notele scrise depuse că prezenta cauză nu intră sub incidența dispozițiilor OUG nr. 62/2024 care impune suspendarea anumitor cauze, nefiind necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pe o chestiune de drept.

Intimatul nu a expus un punct de vedere scris asupra chestiunii de drept pusă în discuție.

Opinia completului de judecată:

Scopul cererii de chemare în judecată îl constituie plata drepturilor prevăzute de HG 46/2020 pentru stabilirea drepturilor de diurna, cazare, hrana, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, respectiv diurna și facilitarea legăturii cu familia, pentru participarea reclamantului, în calitate de militar - ofițer specialist, la misiunea ONU de menținere a păcii în afara teritoriului statului român, în perioada 01.10.2020 -15.10.2021 organizată sub egida UNMISS din Sudanul de Sud.

Potrivit art. 26 Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului Statului român, cu modificările și completările ulterioare, „Drepturile de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), precum și ale celui care execută misiuni în zona de operații, în sprijinul forțelor armate dislocate, în conformitate cu specificul fiecărui tip de misiune sau operație, se stabilesc prin Hotărâre a Guvernului.” Pentru perioada participării reclamantului la misiunea sus-menționată, acea hotărâre a reprezentat-o Hotărârea Guvernului nr. 46/2020 pentru stabilirea drepturilor de diurnă, cazare hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului Statului român.

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) din H.G. nr. 46/2020,, (1) Personalul participant la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) - c) din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu completările ulterioare, denumit în continuare personal, beneficiază de diurnă în valută în următoarele cquantumuri: a) ofițerii - 140 de euro/zi/persoană; b) maiștrii militari, subofițerii, agenții de poliție și agenții de poliție penitenciară - 130 de euro/zi/persoană; c) alte categorii de personal - 120 de euro/zi/persoană.”

În ceea ce privește semnificația legală a noțiunii de diurnă în valută reglementată de art. 1 din acest act normativ, prevederile *art. 1 alin. 3* din H.G. nr. 46/2020 stipulează în mod expres că „(3) Diurna în valută prevăzută la alin. (1) și (2) reprezintă *costul cheltuielilor uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea; aceasta nu include cheltuieli de hrană și se calculează de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară după executarea misiunii sau operației.*”

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 3 din același act normativ mai beneficiază și de 1 euro/zi/persoană pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere.

Însă, potrivit dispozițiilor art. 6 din H.G. nr. 46/2020, „Personalul beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta hotărâre în lipsa acordării acestor drepturi de către aliații, partenerii sau organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile, *indiferent de denumirea sub care sunt acordate de către aceste entități și de cquantumul acordat.*”

Așadar, beneficiul privind diurna în valută și suma pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere se acordă doar dacă organizația internațională sub egida căreia s-a desfășurat misiunea (în speță O.N.U.) nu ar fi acordat ea însăși aceste drepturi, indiferent de denumirea sub care sunt acordate de către aceste entități și de cquantumul acordat.

Or, pe perioada misiunii, reclamantul a primit periodic sume de bani de la O.N.U., sub forma unei indemnizații denumite Mission Subsistence Allowance, în baza unei reglementări proprii a O.N.U, respectiv Instrucțiunea administrativă ST/AI/1997/6 din 20 octombrie 1997.

În Secțiunea 3 - pct. 3.1 din Instrucțiunea administrativă ST/AI/1997/6 din 20 octombrie 1997 a O.N.U, prin această Mission subsistence allowance O.N.U. asigură posibilitatea participanților la misiune să-și acopere cheltuielile de întreținere pentru detașarea sau numirea temporară într-o misiune specială, acoperind cazarea, masa, dar și alte diverse cheltuieli pe termen lung la locul de desfășurare a misiunii, iar tarifele sunt stabilite de O.N.U. pentru fiecare misiune în parte.

Având în vedere că, potrivit art. 1 alin. (3) teza I din HG nr. 46/2020, scopul diurnei în valută este acela de a compensa cheltuielile uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea personalul militar, rezultă că diurna în valută reglementată de art. 1 alin 1 și alin 3 din HG nr.46/2020, dar și cheltuielile pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere urmăresc acoperirea acelorași cheltuieli precum Mission Subsistence Allowance care, potrivit Ghidului O.N.U, include și cheltuielile diverse aferente dislocării personalului în zona de misiune, noțiune care se suprapune cu noțiunea de costul cheltuielilor uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea reglementat de art. 1 alin 3 din HG nr.46/2020, dar și cu noțiunea de cheltuieli pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere, prevăzută de art.3 din același act normativ.

Interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 24/2022 pronunțată în soluționarea recursului în interesul legii privește dispozițiile HG nr. 1086/2004, iar nu dispozițiile art. 1 alin 1 și alin 3 din HG 46/2020, aplicabile în speță. Între cele două acte normative există o diferență esențială de reglementare, prin HG 1086/2004 nefiind reglementat scopul pentru care se acordă diurna în valută, spre deosebire de HG 46/2020 în care prin art. 1 alin 3 se prevede expres că diurna în valută prevăzută la alin. (1) și (2) reprezintă costul cheltuielilor uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea.

În consecință, opinia instanței este aceea că Mission Subsistence Allowance din partea O.N.U. acoperă și cheltuielile diverse de la locul de desfășurare a misiunii, respectiv cheltuielile uzuale (diurna prevăzută de art. 1 alin. (3) teza I din HG nr. 46/2020), precum și cheltuielile pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere, prevăzute de art.3 din HG nr. 46/2020.

Față de aceste considerente Curtea, în temeiul art. 2 alin. 1 din OUG nr. 62/2024, va sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea dezlegare chestiunii de drept privitoare la funcția indemnizației „subsistence allowance”, în raport de diurna prevăzută la art. 1 alin. 3 din HG nr. 46/2020, respectiv dacă indemnizația „subsistence allowance” acoperă aceleași costuri ca și diurna în valută prevăzută de art. 1 alin. 3 și beneficiul pentru facilitarea legăturii cu familia din HG nr. 46/2020.

În temeiul art.3 din OUG nr. 62/2024, va suspenda judecarea apelului declarat de apelantul ..., împotriva sentinței civile nr. 2221/09.07.2024, pronunțată de Tribunalul Dolj – Secția Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale în dosarul nr. ..., în contradictoriu cu intimatul ..., până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În temeiul art. 2 alin. 1 din OUG nr. 62/2024, sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea dezlegare chestiunii de drept privitoare la funcția indemnizației „subsistence allowance”, în raport de diurna prevăzută la art. 1 alin. 3 din HG nr. 46/2020, respectiv dacă indemnizația „subsistence

allowance” acoperă aceleași costuri ca și diurna în valută prevăzută de art. 1 alin. 3 și beneficiul pentru facilitarea legăturii cu familia din HG nr. 46/2020.

Suspendă judecarea apelului declarat de apelantul ..., cu domiciliul procesual ales la SCA ... din ..., persoană împuternicită cu primirea corespondenței fiind ..., împotriva sentinței civile nr. 2221/09.07.2024, pronunțată de Tribunalul Dolj – Secția Conflicte de Muncă și Asigurări Sociale în dosarul nr. ..., în contradictoriu cu intimatul ..., cu sediul în ..., având ca obiect „pretenții”, în baza art. 3 din OUG nr. 62/2024, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

Cu drept de recurs pe toată durata suspendării, în ceea ce privește măsura suspendării cauzei. Cererea de recurs se va depune la Curtea de Apel Craiova.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței, azi, 23.01.2025.

Președinte: ...

Judecător: ...

Grefier: ...

Red. ...

Tehnored. 27 Ianuarie 2025